

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie október 2011

II. senát

spisová značka	II. ÚS 294/2010
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	20. apríla 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1, čl. 1 ods. 1, čl. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 36 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ si podaním z 18. novembra 2005 ako veriteľ prihlásil svoju pohľadávku za poskytnuté právne služby, ktoré poskytol pred vyhlásením konkurzu, v konkurznom konaní voči úpadcovi. Správca konkurznej podstaty poprel pravosť sťažovateľovej pohľadávky v celej výške z dôvodu, že nebola špecifikovaná a je nepreskúmateľná čo do výšky.</p> <p>Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 6. decembra 2006 žalobu sťažovateľa vo veci určenia pravosti prihlásenej pohľadávky zamietol. Sťažovateľ sa proti tomuto rozhodnutiu odvolal, Najvyšší súd ako súd odvolací odmietol odvolanie z dôvodu, že bolo podané oneskorene. O dovolaní sťažovateľa rozhodol Najvyšší súd tak, že rozhodnutie odvolacieho súdu zo dňa 9. mája 2007 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd ako súd odvolací následne uznesením z 10. decembra 2008 zrušil rozsudok krajského súdu zo 6. decembra 2006 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončená.</p> <p>Dňa 18. mája 2009 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie vyšetrovateľky, ktorým proti nemu vzniesla obvinenie za trestný čin poškodzovania veriteľa v štádiu pokusu, ktorého sa mal dopustiť uplatnením „fiktívnej pohľadávky“ voči spoločnosti úpadcu v konkurze.</p> <p>O sťažnosti sťažovateľa voči tomuto uzneseniu rozhodol prokurátor okresnej prokuratúry uznesením zo dňa 8. júna 2009, tak, že jeho sťažnosť zamietol ako nedôvodnú. Sťažovateľ proti týmto rozhodnutiam podal mimoriadny opravný prostriedok a to návrh Generálnemu prokurátorovi na zrušenie právoplatných rozhodnutí vydaných v prípravnom konaní.</p> <p>„Generálny prokurátor Slovenskej republiky vo svojom upovedomení o vybavení návrhu na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku z 2. septembra 2009 odôvodňuje nevyhovenie návrhu sťažovateľa na zrušenie predmetných právoplatných rozhodnutí vyšetrovateľky a dozorujúceho prokurátora skutočnosťami, ktoré vôbec neboli uvádzané v predmetných právoplatných uzneseniach vyšetrovateľky a prokurátora. Navyše sú tvrdenia generálneho prokurátora uvádzané v predmetnom upovedomení zjavne nepravdivé a nepodložené, pričom niektoré z nich sú dokonca v priamom rozpore s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v predmetnom trestnom spise...“ Podľa tvrdenia sťažovateľa teda generálny prokurátor odôvodnil nevyhovenie predmetnému návrhu sťažovateľa skutkovým tvrdením, ktoré je v zjavnom rozpore s listinným dôkazom nachádzajúcim sa v trestnom spise.</p>
ratio decidendi	Ústavný súd rozhodol, že sťažnosť smerujúcu proti postupu a uzneseniu okresnej prokuratúry z 8. júna 2009 treba považovať za oneskorene podanú, pretože sťažovateľ

	<p>sťažnosť na ústavnom súde podal až 11. novembra 2009, teda zjavne po zákonom ustanovenej lehote. Okrem toho však ústavný súd poukázal na to, že sťažovateľ na ústavnom súde podal osobitnú sťažnosť proti už uvedenému rozhodnutiu a postupu okresného prokurátora. V uvedenej veci ústavný súd však v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 357/09 rozhodnutím z 25. novembra 2009 rozhodol tak, že odmietol sťažnosť pre nedostatok právomoci. Aj z uvedeného dôvodu ústavný súd v tomto konaní už nemohol vec preskúmať, pretože podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka vecí, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.</p> <p>Ústavný súd ďalej rozhodol, že sťažnosť proti rozhodnutiu generálnej prokuratúry z 2. septembra 2009 je zjavne neopodstatnená.</p> <p>Podľa ústavného súdu zo záverov generálnej prokuratúry nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu, čo sa týka aj otázky vyhodnotenia dôkazov a právneho záveru. Stanovisko generálnej prokuratúry a jeho právne odôvodnenie je v súlade so zákonom. Z toho vyplýva, že uvedené stanovisko nie je neodôvodnené a arbitrálne. Samotná skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s jej závermi, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého stanoviska a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným, vzhľadom na už uvedené.</p> <p>Ústavný súd v danej veci zistil, že okresný prokurátor podal na sťažovateľa obžalobu 9. júla 2010 na Okresnom súde Bratislava I pre pokus trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 8 ods. 1, § 256 ods. 2, písm. b) a ods. 5 písm. b) Trestného zákona účinného v čase skutku.</p> <p>Uvedený okresný súd trestným rozkazom zo 17. septembra 2010 uznal sťažovateľa vinného z uvedeného skutku a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov, ktorý mu podmienene odložil na dobu päť rokov. Toto rozhodnutie sa nestalo právoplatným, pretože sťažovateľ podal proti nemu odpor.</p> <p>Z uvedeného súčasne vyplýva, že sťažovateľ námietky, ktoré uviedol v sťažnosti, týkajúce sa skutkového zistenia, resp. aj právneho vyhodnotenia bude môcť v plnom rozsahu uplatniť v ďalšom trestnom konaní, a tak uplatniť svoje zákonné procesné práva na svoju obhajobu.</p> <p>Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosti nevyhovel.</p> <p>K rozhodnutiu je pripojené odlišné stanovisko sudcu Lajosa Mészárosa.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 141/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>14. septembra 2011</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ bol v konaní vedenom krajským súdom žalobcom proti Hlavnému bankému úradu v B. (ďalej len „žalovaný“), za účasti S., s. r. o., B., vo veci vyslovenia nezákonnosti rozhodnutia žalovaného sp. zn. 1352-2523/2008, rozhodnutia Obvodného bankého úradu v B. (ďalej len „obvodný banký úrad“) sp. zn. 678-2826/2008, obvodného bankého úradu sp. zn. 678-999/465/Ba-Go/2008 a obvodného bankého úradu sp. zn. 1221-2064/Bo-Go/2008.</p> <p>Krajský súd rozhodol vo veci žalovaného vedenej pod sp. zn. 1352-2523/2008 z 18. novembra 2008 a vo veci obvodného bankého úradu vedenej pod sp. zn. 678-2826/2008 z 29. septembra 2008 tak, že zrušil tieto rozhodnutia správnych orgánov. Nerozhodol však</p>

	o ostatných ním napadnutých rozhodnutiach, ktoré boli taktiež predmetom žaloby a nároku na ich rozhodnutie. Rozhodnutie aj o týchto dvoch rozhodnutiach správneho orgánu (<i>rozhodnutie o zániku oprávnenia sťažovateľa na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore P. a rozhodnutie, v ktorom bol určený nový deň zániku oprávnenia sťažovateľa na dobývanie výhradného ložiska</i>) mali a majú pre neho zásadný význam a súvisia s rozhodnutiami, o ktorých krajský súd rozhodol. Sťažovateľ uviedol, že nenapáda rozhodnutie krajského súdu v tej časti, ktorou rozhodol o jeho nárokoch uplatnených v správnej žalobe, napáda len tú časť rozhodnutia tohto súdu, v ktorej nebolo rozhodnuté o jeho ďalších nárokoch a žiadal ústavný súd, aby po vyslovení porušenia ním označených základných práv, prikázal krajskému súdu rozhodnúť aj o tejto časti žaloby, eventuálne, aby zrušil celý rozsudok krajského súdu.
ratio decidendi	<p>Namietaným rozhodnutím krajský súd rozhodol vo veci správnej žaloby sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu tak, že zrušil dve vyššie uvedené rozhodnutia správneho orgánu, nerozhodol však vo veci ďalších rozhodnutí, ktorých nezákonnosť sťažovateľ namietal a zrušenie ktorých navrhoval. Rozsudok krajského súdu obsahoval poučenie, že proti nemu nie je prípustné odvolanie.</p> <p>Na základe výzvy ústavného súdu z 23. novembra 2010 adresovanej sťažovateľovi, aby potvrdil informáciu krajského súdu o podaní odvolania proti namietanému rozhodnutiu krajského súdu, sťažovateľ 6. decembra 2010 oznámil, že ide o mylnú informáciu, ktorá nezodpovedá skutočnosti. Uviedol, že na krajský súd sa obrátil iba z dôvodu podania správnej žaloby proti „inému, novšiemu rozhodnutiu Hlavného banského úradu...</p> <p>Keďže samotný sťažovateľ vyvrátil informáciu o podaní odvolania, v čase, keď ústavný súd prijímal predmetnú sťažnosť na ďalšie konanie, nemal vedomosť o skutočnosti, že sťažovateľ spolu s ústavnou sťažnosťou podal aj opravný prostriedok na všeobecnom súde.</p> <p>Po prijatí sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie ústavný súd v súčinnosti s krajským súdom zistil, že sťažovateľ 3. novembra 2011 doručil krajskému súdu podanie označené ako „žiadosť o zaujatie stanoviska, resp. vydanie rozhodnutia vo veci sp. zn. 1S/8/2009“, ktoré prvostupňový správny súd posúdil podľa jeho obsahu ako odvolanie proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 S 8/2009 z 8. júla 2010. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako odvolací súd rozhodol o odvolaní sťažovateľa uznesením z 11. augusta 2011 tak, že odvolanie ako oneskorene podané odmietol.</p> <p>Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ, súc zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom v konaní pred všeobecnými súdmi, podal proti namietanému rozhodnutiu krajského súdu odvolanie a súčasne sa v tej istej veci obrátil so sťažnosťou na ústavný súd. Krajský súd odvolanie sťažovateľa spolu so spisom predložil najvyššiemu súdu ako odvolaciemu súdu, ktorý o odvolaní konal a rozhodol o ňom.</p> <p>Vzhľadom na uvedené skutočnosti v tejto veci pripadalo do úvahy odmietnutie sťažnosti pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keďže uvedená rozhodná skutočnosť (podanie opravného prostriedku sťažovateľom) vyšla najavo dodatočne, teda po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosti sťažovateľa nevyhovel.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 76/2011
sudca spravodajca	Lajos Meszáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené, v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	14. septembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka bola vzatá do väzby uznesením okresného súdu z 8. mája 2010 v

	<p>spojení s uznesením krajského soudu z 20. mája 2010 z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Väzba začala 5. mája 2010 o 20.25 h. Dalším uznesením okresného soudu z 29. júla 2010 v spojení s uznesením krajského soudu z 19. augusta 2010 bola zamietnutá žiadosť sťažovateľky o prepustenie z väzby. Nová žiadosť sťažovateľky o nahradenie väzby peňažnou zárukou bola uznesením okresného soudu z 3. novembra 2010 zamietnutá s tým, že ďalšie trvanie väzby je dané už iba podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Následným uznesením krajského soudu z 15. novembra 2010 bola zamietnutá jej sťažnosť proti uzneseniu okresného soudu.</p> <p>Sťažovateľka namietala, že v odôvodnení uznesenia krajského soudu z 15. novembra 2010 sa konštatuje, že podanú sťažnosť sama, ale ani prostredníctvom svojich obhajcov neodôvodnila. Pritom podala odôvodnenie sťažnosti vo vlastnom mene prostredníctvom obhajcu na poštovú prepravu ešte 9. novembra 2010 a ďalšie dôvody doplnila ďalšími dvoma doporučenými listami odoslanými jej obhajcom na poštovú prepravu 9. a 10. novembra 2010. Sťažovateľka vyjadrila podozrenie, že krajský súd rozhodol bez toho, aby sa s argumentáciou sťažovateľky oboznámil, keďže v piatok 12. novembra 2010 bol spis ešte na okresnom súde okolo 15.00 hod, keď z úkonu odchádzali jej obhajcovia a krajský súd rozhodol už v pondelok 15. novembra 2010. Táto skutočnosť sa podľa sťažovateľky odzrkadlila aj v nepresvedčivom a paušálnom odôvodnení uznesenia krajského soudu.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>O zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru rozhoduje súd. Z organickeho hľadiska pojem súd má rovnaký význam ako v čl. 6 ods. 1, t. j. musí ísť o orgán nezávislý od výkonnej moci a od strán a nestranný. Iná otázka je, či konanie pred súdom podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru musí poskytovať aj rovnaké garancie procesnej povahy, ako v čl. 6 ods. 1. So zreteľom na to, že čl. 6 ods. 1 sa nevzťahuje na konanie a rozhodovanie o väzbe, procesné záruky uvedené v čl. 6 ods. 1 nemožno bez ďalšieho uplatniť aj v prípade čl. 5 ods. 4. Určité základné procesné záruky sa musia poskytovať aj v konaní podľa čl. 5 ods. 4. Tieto záruky nemusia byť nutne rovnaké, ako sú tie, ktoré vyplývajú z čl. 6 ods. 1 v prípade rozhodovania vo veci samej (De Wilde c. Belgicko, Winterwerp c. Holandsko).</p> <p>Ústavný súd považoval za potrebné predovšetkým zo skutkového hľadiska ustáliť, že, ako to vyplýva zo spisu okresného soudu, 15. novembra 2010 bol okresnému súdu doručený prípis obhajcu sťažovateľky z 9. novembra 2010, prílohou ktorého bolo jednak rukopisné podanie sťažovateľky obsahujúce doplnenie odôvodnenia sťažnosti, ako aj prepis tohto podania do strojopisnej podoby. Prípis s prílohami bol krajskému súdu predložený 16. novembra 2010, teda už po rozhodnutí krajského soudu. Žiadne iné podania sťažovateľky či obhajcu, obsahom ktorých by boli dôvody sťažnosti, sa v spise nenachádzajú.</p> <p>Z listinných dôkazov, ktoré na požiadanie ústavného soudu predložil právny zástupca sťažovateľky, treba považovať za preukázané, že podaním z 8. novembra 2010 doručeným okresnému súdu 11. novembra 2010 došlo k písomnému odôvodneniu podanej sťažnosti. Rovnako sa tak stalo podaním z 9. novembra 2010 podpísaným sťažovateľkou, ktoré bolo doručené okresnému súdu 12. novembra 2010. Ani jedno z týchto podaní sa však v spise okresného soudu nenachádza.</p> <p>Bolo možné prisvedčiť krajskému súdu, že bolo jeho povinnosťou rozhodnúť o sťažnosti prednostne a urýchlene. Rovnako treba súhlasiť so sťažovateľkou, že pri rozhodovaní krajského soudu o ďalšom trvaní väzby museli byť dodržané určité základné princípy spravodlivého súdneho konania v prospech sťažovateľky. Z ústavnoprávneho hľadiska je neakceptovateľné, aby niektorá zo zložiek práva na spravodlivé súdne konanie bola uprednostnená do tej miery, že tým dôjde k praktickému eliminovaniu inej zložky.</p> <p>Treba zdôrazniť, že okresný súd nespĺnil dôsledne svoje povinnosti v súvislosti s realizáciou práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie pri rozhodovaní o ďalšom trvaní väzby, a to v súvislosti s jej právom na to, aby sa krajský súd zaoberal argumentmi, ktorými odôvodňovala sťažnosť podanú proti pre ňu nepriaznivému uzneseniu okresného soudu. Pochybenie okresného soudu sa najmarkantnejšie prejavilo v tom, že podanie sťažovateľky z 8. novembra 2010 doručené okresnému súdu 11. novembra 2010 a ďalšie podanie doručené 12. novembra 2010 (obe obsahovali dôvody sťažnosti) neboli vôbec založené do spisu a predložené krajskému súdu. Jediné podanie sťažovateľky obsahujúce dôvody sťažnosti (doplnenie odôvodnenia), ktoré bolo doručené okresnému súdu 15. novembra 2010 a ktoré je založené v spise, bolo okresným súdom predložené krajskému súdu až 16. novembra 2010, teda oneskorene, keďže krajský súd rozhodol o riadnom opravnom prostriedku ešte 15. novembra 2010.</p>

	<p>Podľa zistenia ústavného súdu pripis obhajcu sťažovateľky z 9. novembra 2010, obsahujúci doplnenie odôvodnenia sťažnosti, bol s veľkou mierou pravdepodobnosti doručený do podateľne okresného súdu 15. novembra 2010 v čase medzi 8.00 h a 8.30 h. Berúc do úvahy, že neverejně zasadenie krajského súdu, na ktorom sa rozhodlo o sťažnosti, sa konalo 15. novembra 2010 v čase od 12.30 h do 13.00 h, ako aj skutočnosť, že okresný súd a krajský súd sídlia v rovnakom meste, ba dokonca v rovnakej budove, v danom konkrétnom prípade nič nebránilo okresnému súdu uvedené podanie okamžite krajskému súdu predložiť. Zároveň bolo povinnosťou okresného súdu postupovať s najväčším urýchlením, lebo len tak bolo možné dosiahnuť realizáciu práva na urýchlené rozhodnutie o väzbe a práva na to, aby krajský súd poznal argumentáciu sťažovateľky.</p> <p>Ústavný súd zhrnul, že okresný súd svojím postupom zmaril uplatnenie práva sťažovateľky na to, aby krajský súd prihliadol pri rozhodovaní o sťažnosti na jej argumenty. Dve jej podania obsahujúce dôvody sťažnosti vôbec nevzal na vedomie tým, že neboli ani len založené do spisu, a ďalšie podanie nepredložil včas krajskému súdu, hoci tak mal a mohol urobiť.</p> <p>Prichodí konštatovať, že hoci krajský súd zo subjektívneho hľadiska nezavinil skutočnosť, že sa o dôvodoch sťažnosti nedozvedel a že na ne nemohol prihliadať, nič to nemení na tom, že z objektívneho hľadiska vzaté právo sťažovateľky podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy porušil.</p> <p>Hoci ústavný súd zrušil uznesenie krajského súdu o zamietnutí sťažnosti podanej sťažovateľkou, nemohol zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, keďže možnosť ďalej preskúmať dôvodnosť väzby sťažovateľky už nie je daná vzhľadom na to, že väzba sťažovateľky sa už skončila uznesením okresného súdu z 29. decembra 2010. Znamená to vo svojich dôsledkoch, že pochybením, ktorého sa krajský súd objektívne dopustil, bolo s konečnou platnosťou zmarené právo sťažovateľky na súdne preskúmanie dôvodnosti trvania jej väzby. Došlo teda vlastne k denegationis iustitiae. Na nápravu takto vzniknutej ujmy bolo potrebné priznať sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie, ktorého výšku ústavný súd ustálil vzhľadom na okolnosti prípadu, následok, ku ktorému došlo, a princíp spravodlivosti sumou 4 000 €.</p> <p>Nebolo možné vyhovieť sťažnosti v časti požadujúcej vyslovenie porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru. Namietané pochybenie zodpovedá totiž skutkovej podstate čl. 5 ods. 4 dohovoru (pozri už citované rozhodnutia vo veciach De Wilde c. Belgicko, Winterwerp c. Holandsko).</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>ESLP: Kraska c. Švajčiarsko (sťažnosť č. 13942/88, rozsudok z 29. apríla 1993) De Wilde c. Belgicko (sťažnosť č. 2832/66, rozsudok z 18. júna 1971) Winterwerp c. Holandsko (sťažnosť č. 6301/73, rozsudok z 24. októbra 1979)</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 181/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>14.septembra 2011</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ žalobou podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku podanou krajskému súdu 24. novembra 2010 proti Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) sa domáhal preskúmania fiktívneho rozhodnutia z 29. septembra 2010, ako aj rozhodnutia z 5. novembra 2010. Rozsudkom krajského súdu zo 17. marca 2011 bolo rozhodnutie žalovaného podľa ustanovenia § 250j ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zrušené, pretože žalovaný ako správny orgán nepredložil krajskému súdu na jeho výzvu spisy správneho konania. Krajský súd zároveň rozhodol tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov konania, hoci ich tento riadne vyčíslil a uplatnil podaním z 20. decembra 2010 doručeným krajskému súdu toho istého dňa. Krajský súd nepriznanie náhrady trov sťažovateľovi odôvodnil tým, že rozhodnutie</p>

	<p>žalovaného bolo zrušené z iných dôvodov, než požadoval sťažovateľ. Sťažovateľ namietal, že z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, či krajský súd náhradu trov konania sťažovateľovi nepriznal pre neúspech vo veci alebo zohľadnil dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorých existenciu však ani len nenaznačil. Sťažovateľ sa tak z rozsudku dôvod nepriznania náhrady trov nemohol dozvedieť, a to navyše za situácie, keď mal v konaní plný úspech. Rozsudok krajského súdu teda vo výroku o náhrade trov konania trpí absenciou odôvodnenia, čo zakladá porušenie označeného práva sťažovateľa.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Pri rozhodovaní všeobecných súdov o tom, či sú splnené podmienky ustanovenia § 150 Občianskeho súdneho poriadku pre výnimočné nepriznanie (úplné či čiastočné) náhrady trov konania úspešnému účastníkovi konania, je potrebné, aby skutkové okolnosti, v ktorých sa vidí naplnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania, boli preukázané, a to zo všetkých aspektov, ktoré sú podľa ustálenej praxe všeobecných súdov relevantné. V opačnom prípade môže dôjsť pri rozhodovaní o náhrade trov konania k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru.</p> <p>Je síce pravdou, že odôvodnenie výroku rozsudku krajského súdu č. k. 1 S 276/2010-20 zo 17. marca 2011 o nepriznaní náhrady trov konania sťažovateľovi je veľmi stručné, avšak napriek tomu dostatočne jasne a zrozumiteľne z neho vyplýva, že náhrada trov konania nebola sťažovateľovi priznaná z dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle § 250k ods. 1 druhej vety Občianskeho súdneho poriadku, pričom krajský súd za dôvod hodný osobitného zreteľa považoval skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo zrušené z iných vecných dôvodov, než boli uvádzané v žalobe. Z hľadiska jasnosti a zrozumiteľnosti odôvodnenia rozsudku je podstatné, že krajský súd poukazuje na § 250k ods. 1 druhú vetu Občianskeho súdneho poriadku, teda tú vetu, podľa ktorej možno úspešnému účastníkovi konania nepriznať náhradu trov z dôvodov hodných osobitného zreteľa.</p> <p>Odlišná je situácia týkajúca sa alternatívnej námietky sťažovateľa. Túto považuje ústavný súd za dôvodnú.</p> <p>Zodpovedá skutočnosti, že dôvod, pre ktorý krajský súd správnej žalobe sťažovateľa vyhovel a rozhodnutie žalovaného zrušil, je celkom odlišný od dôvodov, ktorými argumentoval sťažovateľ vo svojej žalobe o preskúmanie právoplatného rozhodnutia žalovaného. Z toho zároveň vyplýva, že skutková okolnosť, v ktorej videl krajský súd naplnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania, bola nepochybne preukázaná (II. ÚS 122/09). Otázkou preto je, či uvedenú preukázanú skutočnosť možno právne kvalifikovať v zmysle § 250k ods. 1 druhej vety Občianskeho súdneho poriadku ako dôvod hodný osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania úspešnému účastníkovi konania. Práve táto otázka bola medzi účastníkmi sporná.</p> <p>Krajský súd sa žalobou sťažovateľa v merite veci vôbec nezaoberal, a preto ani žalobné argumenty sťažovateľa nijako neposudzoval. Stalo sa tak preto, že napriek výzve krajského súdu žalovaný nepredložil krajskému súdu svoj administratívny spis nevyhnutný pre meritórne preskúmanie veci, hoci to bolo jeho zákonnou povinnosťou (§ 250d ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).</p> <p>V konečnom dôsledku dospel krajský súd v otázke náhrady trov konania k takému paradoxnému záveru, ktorým žalovaného, ktorý zákon porušil, od trov konania odbremenil, a naopak, sťažovateľa, ktorý postupoval v súlade so zákonom, trovami konania zatiažil.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 250k ods. 1 druhej vety Občianskeho súdneho poriadku nemožno považovať takú skutočnosť, ktorá (prípadne ktorej podklad) znamená vo svojej podstate porušenie zákona, resp. predstavuje nezákonný postup. Takýto výklad citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku je arbitrárny, lebo zásadne popiera účel a význam tohto ustanovenia.</p> <p>Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti došlo v konaní vedenom krajským súdom k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 122/09</p>

spisová značka	II. ÚS 284/2011
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené, v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	6. októbra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Rozsudkom Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica zo dňa 24.5.1982 bol sťažovateľ uznaný vinným za trestný čin nenastúpenia služby v ozbrojených silách a bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov nepodmienečne (sťažovateľ z dôvodu náboženského presvedčenia svedka Jehovovho odmietol vykonať náhradnú vojenskú službu).</p> <p>Uznesením Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica zo dňa 5.3.1991 v znení uznesenia Vyššieho vojenského súdu Trenčín zo dňa 9.4.1991 bol vyššie uvedený rozsudok zrušený podľa § 14 ods. 1 písm. f) zákona č. 119/1990 Zb. vo výroku o treste a následným rozsudkom Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica zo dňa 3.6.1991 bol sťažovateľ pri nezmenenom výroku o vine odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní dvanástich mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu dvanástich mesiacov.</p> <p>Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 1.4.2010 bol zamietnutý návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania (rehabilitačného konania podľa zákona č. 119/1990 Zb.), uznesením zo dňa 28.4.2010 Krajský súd Banská Bystrica zamietol sťažnosť sťažovateľa voči tomuto rozhodnutiu okresného súdu a Najvyšší súd odmietol uznesením zo dňa 28.4.2010 dovolanie sťažovateľa bez vecného prejednanja veci.</p> <p>Sťažovateľ v dovolaní podanom najvyššiemu súdu ako dovolací dôvod uviedol, že v prvom stupni o jeho návrhu na povolenie obnovy konania, hoci v jeho neprospech, ale vecne príslušný súd, správne rozhodoval Okresný súd Banská Bystrica (sp. zn. 3 Nt 36/09 z 1. apríla 2010).</p> <p>O sťažovateľovej sťažnosti proti tomuto uzneseniu mal však rozhodovať Krajský súd v Trenčíne [podľa § 7 ods. 3, písm. i) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.) v platnom znení]. Ak teda o nej rozhodoval iný súd, v jeho prípade Krajský súd v Banskej Bystrici, rozhodoval nepríslušný súd, čím došlo k porušeniu sťažovateľovho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.</p>
ratio decidendi	<p>Pri predbežnom prejednaní sťažnosti bola táto prijatá ústavným súdom na ďalšie konanie len v časti týkajúcej sa porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru, vo zvyšnej časti bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.</p> <p>Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa, najmä uviedol: «vo vzťahu k ustanoveniu § 368 ods. 1 Tr. por. je nevyhnutné poukázať na doterajšiu rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu, z ktorej vyplýva výklad tohto zákonného ustanovenia, konkrétne výklad slovného spojenia „vec právoplatne skončená“. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2006, sp. zn. 3 Tdo 5/2006 (publikovaným v Zbierke stanovisk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky v čísle 2/2007, pod poradovým číslom 19, na strane 20) bol vymedzený okruh rozhodnutí, proti ktorým je prípustné podať dovolanie v zmysle § 368 ods. 1 Tr. por. ... (rozsudok alebo trestný rozkaz, ktorým bol obvinený uznaný za vinného a bol mu uložený trest, resp. ochranné opatrenie alebo bolo upustené od potrestania, rozsudok, ktorým bol obvinený oslobodený spod obžaloby, uznesenie o zastavení trestného stíhania, uznesenie o postúpení veci inému orgánu, uznesenie o uložení ochranného opatrenia; uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania, uznesenie o schválení zmieru a zastavení trestného stíhania, rozsudok o schválení dohody o vine a treste v rozsahu uvedenom v § 334 ods. 4 Trestného poriadku, rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok proti rozsudku alebo uzneseniu uvedenému sub 1. až 7.)»</p> <p>Sťažovateľovo dovolanie odmietol najvyšší súd s tým, že do výpočtu takýchto rozhodnutí napadnuté rozhodnutie nepatrí, z uznesenia najvyššieho súdu teda nevyplýva, že by sa tento bol vysporiadal so sťažovateľovým tvrdením, že v jeho veci rozhodoval</p>

	<p>neprislušný súd, čo by mohlo zakladať zákonný dôvod na podanie dovolania.</p> <p>Základné práva a slobody treba vykladať a uplatňovať tak, aby bola zachovaná ich podstata a zmysel. Preto aj výklad a následná aplikácia § 368 ods. 1 Trestného poriadku musí v celom rozsahu rešpektovať právo sťažovateľa ako strany dovolacieho konania na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a rešpektovať jeho podstatu a zmysel, t. j. tak, aby jeho prostredníctvom bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov dovolateľa. V tejto súvislosti je podstatné a určujúce to, že v dovolacom konaní sa rozhoduje predovšetkým o právach a povinnostiach dovolateľa ako strany dovolacieho konania, pričom dovolateľ je oprávnený nielen iniciovať dovolacie konanie, ale Trestný poriadok mu garantuje aj ďalšie procesné práva, ktoré mu nemožno odňať formalistickým a reštriktívnym výkladom niektorého ustanovenia Trestného poriadku.</p> <p>Ústavný súd preto dospel k záveru, že rozhodovanie najvyššieho súdu v uvedenom smere bolo zjavným výkladovým vybočením, ktoré predstavuje porušenie základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Pretože napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd toto uznesenie zrušil a vrátil vec najvyššiemu súdu, aby tento opätovne posúdil splnenie podmienok dovolacieho konania s dôrazom na vysporiadanie sa so všetkými procesnými námietkami uvedenými v dovolaní sťažovateľa.</p> <p>Vo vzťahu k sťažovateľom požadovanému primeranému finančnému zadost'učineniu, ktoré sťažovateľ požadoval vo výške 1000 €, sa ústavný súd vyjadril tak, že v danom prípade bolo porušenie základného práva sťažovateľa v plnej miere kompenzované zrušením uznesenia najvyššieho súdu a vrátením veci na opätovné prerokovanie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: IV. ÚS 305/09, Najvyšší súd SR: sp. zn. 3 Tdo 5/2006 zo 14. júna 2006</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 116/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené, v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>6. októbra 2011</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Uznesením vyšetrovateľa z 25. septembra 2007 bolo sťažovateľovi 2/ a sťažovateľovi 3/ vznesené obvinenie pre zločin krivej výpovede a krivej prisahy a prečin nadržovania v spolupáchateľstve. Uznesením vyšetrovateľa z 13. júla 2009 bolo sťažovateľovi 1/ vznesené obvinenie pre prečin krivej výpovede a krivej prisahy formou účasti. Ďalším uznesením vyšetrovateľa z 13. júla 2009 bolo aj sťažovateľovi 3/ vznesené obvinenie pre prečin krivej výpovede a krivej prisahy formou účasti. Uznesením iného vyšetrovateľa z 30. októbra 2007 bolo sťažovateľom vznesené obvinenie pre prečin výtržníctva v spolupáchateľstve.</p> <p>Uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu z 31. októbra 2007 v spojení s uznesením krajského súdu z 23. novembra 2007 bol sťažovateľ 2/ z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby s tým, že táto začala 30. októbra 2007 o 12.00 h. Sťažovateľ 2/ bol po uplynutí základnej šesťmesačnej lehoty trvania väzby 30. apríla 2008 prepustený. Uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu z 31. októbra 2007 v spojení s uznesením krajského súdu z 23. novembra 2007 bol sťažovateľ 3/ z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby s tým, že väzba začína 30. októbra 2007 o 12.00 h. Sťažovateľ 3/ bol po uplynutí základnej šesťmesačnej lehoty trvania väzby 30. apríla 2008 prepustený.</p> <p>Uznesením vyšetrovateľa z 27. septembra 2008 bolo sťažovateľom vznesené obvinenie pre pokračovací zločin poškodzovania cudzej veci. Uznesením sudcu pre</p>

prípravné konanie okresného súdu z 1. októbra 2008 v spojení s uznesením krajského súdu z 30. októbra 2008 boli sťažovatelia z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku vzatí do väzby s tým, že väzba začala plynúť 27. septembra 2008. V tejto trestnej veci boli sťažovatelia na základe písomného príkazu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 1. apríla 2010 prepustení z väzby 1. apríla 2010.

Bezprostredne po prepustení z väzby 1. apríla 2010 boli sťažovatelia predvedení pred vyšetrovateľa činného v trestnej veci pre trestný čin krivej výpovede a krivej prísahy a zadržaní. Následne boli sťažovatelia ako obvinení vyšetrovateľom za prítomnosti zvolených obhajcov vypočutí. Uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu z 3. apríla 2010 v spojení s uznesením krajského súdu z 15. apríla 2010 **boli sťažovatelia vzatí do väzby** z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku.

Podaním predloženým okresnému súdu 6. septembra 2010 sťažovateľ 1/ požiadal o prepustenie z väzby. Uznesením okresného súdu z 10. septembra 2010 bola žiadosť zamietnutá, pričom krajský súd uznesením zo 4. októbra 2010 uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že okresný súd v rozpore so zákonom rozhodol o žiadosti sťažovateľa 1/ bez jeho predchádzajúceho výsluchu, pričom mu nebolo ani doručené stanovisko prokurátora k jeho žiadosti.

Podaním doručeným okresnému súdu z 13. septembra 2010 sťažovateľ 2/ a sťažovateľ 3/ požiadali prostredníctvom obhajcu o prepustenie z väzby. Prokurátor podaním z 30. septembra 2010 doručeným okresnému súdu toho istého dňa podal na sťažovateľov obžalobu, ktorá im bola doručená 8. októbra 2010. Obžaloba údajne konanie sťažovateľov kvalifikovala ako prečin krivej výpovede a krivej prísahy a prečin nadržovania v spolupáchateľstve, resp. formou účasti. Podaním z 12. októbra 2010 doručeným okresnému súdu vopred faxom toho istého dňa sa sťažovatelia vyjadrili k obžalobe, pričom navrhli, aby ju okresný súd odmietol a vrátil vec prokurátorovi pre závažné procesné chyby v prípravnom konaní.

Okresný súd nariadil na 13. október 2010 o 8.30 h výsluch sťažovateľov pre účely rozhodnutia o žiadostiach na prepustenie z väzby. Sťažovateľ 2/ a sťažovateľ 3/ sa vzdali práva byť vypočutí a požiadali o rozhodnutie v ich neprítomnosti. Rozhodovania o ich žiadostiach sa 13. októbra 2010 zúčastnil len sťažovateľ 1/, ktorý hneď v úvode namietal, že ani sťažovatelia, ale ani ich obhajcovia neboli upovedomení o tom, že sa má rozhodovať aj o ich ponechaní vo väzbe. Následne, 13. októbra 2010 boli sťažovatelia a ich obhajcovia upovedomení o novom termíne výsluchu sťažovateľov v súvislosti s rozhodovaním o väzbe podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku a o žiadostiach o prepustenie z väzby. Spolu s upovedomením boli sťažovateľom a ich obhajcom doručené aj stanoviská prokurátora. Sťažovateľ 1/ navrhoval odňatie veci z pôsobnosti krajského súdu a jej prikázanie do pôsobnosti Krajského súdu v Žiline. Podaním z 15. októbra 2010 sa sťažovateľ 2/ a sťažovateľ 3/ vzdali práva byť vypočutí a požiadali o rozhodnutie o väzbe a o žiadostiach v ich neprítomnosti. Z vyjadrení sťažovateľov uvedených v zápisnici okresného súdu z 18. októbra 2010 vyplýva, že sťažovateľ 2/ a sťažovateľ 3/ opätovne požiadali o rozhodovanie v ich neprítomnosti a bez ich výsluchu. Sťažovateľ 1/ potom, ako mu bolo umožnené nahliadnuť do spisu, rovnako požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti.

Uznesením okresného súdu z 18. októbra 2010 bolo rozhodnuté v bode I tak, že podľa § 238 ods. 3, ako aj § 72 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažovatelia ponechávajú vo väzbe. V bode II bolo rozhodnuté tak, že podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku sa žiadosti o prepustenie z väzby zamietajú. Uznesenie okresného súdu bolo sťažovateľom oznámené doručením rovnopisu uznesenia do Ústavu na výkon väzby Ž. 18. októbra 2010 v čase od 14.00 h do 15.00 h. Proti uzneseniu okresného súdu podali sťažovatelia prostredníctvom obhajcu sťažnosti z 2. novembra 2010. Zo sťažností okrem iného vyplýva, že o uložení poštovej zásielky obsahujúcej uznesenie bol obhajca poštovým doručovateľom upovedomený 22. októbra 2010 a túto zásielku si vyzdvihol na pošte 27. októbra 2010.

Uznesením najvyššieho súdu z 8. decembra 2010 bolo rozhodnuté, že trestná vec sťažovateľov vedená krajským súdom sa tomuto súdu neodníma. Uznesením krajského súdu zo 16. decembra 2010 bolo rozhodnuté, že sa trestná vec sťažovateľov vedená okresným súdom tomuto súdu neodníma.

Uznesením krajského súdu zo 16. decembra 2010 bolo rozhodnuté v bode I tak, že

	<p>podľa § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sa sťažnosti zamietajú ako oneskorene podané, a v <u>bode II</u> tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosti zamietajú. Uznesenie krajského súdu bolo doručené sťažovateľom 28. decembra 2010 a ich obhajcom 27. decembra 2010.</p> <p>Podľa tvrdení sťažovateľov konanie o žiadosti sťažovateľa 1/ o prepustenie z väzby z 30. augusta 2010 trvalo takmer 4 mesiace. Konanie o žiadostiach sťažovateľa 2/ a sťažovateľa 3/ o prepustenie z väzby z 13. septembra 2010 trvalo viac ako 3 mesiace. Sťažovatelia namietali aj tú skutočnosť, že bolo povinnosťou krajského súdu meritórne sa zaoberať ich sťažnosťou a nie ju zamietnuť pretože ju nepodali oneskorene a zároveň tvrdili, že vo svojich žiadostiach o prepustenie z väzby poukazovali na viaceré skutočnosti, pričom všeobecné súdy sa ich námietkami nezaoberali a nevysporiadali.</p>
ratio decidendi	<p>K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľov na urýchlené preskúmanie zákonnosti väzby</p> <p>Ústavný súd považoval za potrebné predovšetkým po skutkovej stránke konštatovať, že konanie o návrhu sťažovateľa 1/ začalo na okresnom súde 6. septembra 2010 (keď bol návrh na prepustenie z väzby doručený okresnému súdu) a skončilo sa 15. novembra 2010 (keď bol po rozhodnutí o návrhu, jeho doručení a podaní sťažnosti spis predložený krajskému súdu). Toto konanie preto trvalo dva mesiace a deväť dní.</p> <p>Konanie o návrhu sťažovateľa 2/ a sťažovateľa 3/ začalo na okresnom súde 17. septembra 2010 (keď bol návrh na prepustenie z väzby doručený okresnému súdu) a skončilo sa 15. novembra 2010 (keď bol po rozhodnutí o návrhu, jeho doručení a podaní sťažnosti spis predložený krajskému súdu). Toto konanie preto trvalo jeden mesiac a 28 dní.</p> <p>Konanie o návrhu sťažovateľov na krajskom súde trvalo od 15. novembra 2010 (keď bol spis okresného súdu predložený krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti) a skončilo sa 23. decembra 2010 (keď bol po rozhodnutí o sťažnosti spis vrátený okresnému súdu). Toto konanie preto trvalo jeden mesiac a osem dní.</p> <p>Celková doba konania na oboch stupňoch v prípade sťažovateľa 1 bola tri mesiace a sedemnášť dní a v prípade sťažovateľa 2 a sťažovateľa 3 tri mesiace a tri dni. Ústavný súd považoval dĺžku konania na okresnom súde v prípade všetkých sťažovateľov za celkom neprimeranú, pretože v podstate u každého z nich trvalo konanie asi dva mesiace.</p> <p>Odlíšná je situácia v konaní vedenom krajským súdom. Tu je podstatné, že po predložení spisu (15. novembra 2010) krajský súd neodkladne už 16. novembra 2010 spis odoslal najvyššiemu súdu na rozhodnutie o návrhu sťažovateľa 1/ odňať vec krajskému súdu. Spis bol vrátený 14. decembra 2010, vzápätí na to 16. decembra 2010 krajský súd o podaných sťažnostiach rozhodol a 23. decembra 2010 spis vrátil okresnému súdu. Návrhu sťažovateľa 1/ na odňatie veci krajskému súdu nebolo vyhovené. Preto obdobie od 16. novembra 2010 do 14. decembra 2010, teda 28 dní nečinnosti krajského súdu, musí byť pričítané na ťarchu sťažovateľa 1/, ktorý podal neúspešný návrh brániaci krajskému súdu konať o podanej sťažnosti. Nemožno v tomto smere akceptovať argumentáciu sťažovateľa 1/, podľa ktorej krajský súd nemal brať na jeho návrh na odňatie veci zreteľ a v rámci prednostnej aplikácie čl. 5 ods. 4 dohovoru mal o podanej sťažnosti rozhodnúť bez toho, aby predtým spis odoslal najvyššiemu súdu na rozhodnutie o návrhu na odňatie veci.</p> <p>Podľa presvedčenia ústavného súdu nemožno z ustanovenia čl. 5 ods. 4 dohovoru vyvodiť, že by bolo povinnosťou súdu konať o dôvodnosti ďalšieho trvania väzby aj na úkor práva obvineného na nestranného a nezaujatého sudcu. Je totiž povinnosťou všeobecného súdu postupovať tak, aby všetky relevantné práva obvineného boli rešpektované. Nie je teda možné niektoré z týchto práv uprednostniť do tej miery, že tým dôjde k praktickej eliminácii iného práva.</p> <p>Vzhľadom na dosiaľ uvedené možno dospieť k záveru, že v prípade sťažovateľa 1/ je potrebné vychádzať z toho, že dĺžka konania na krajskom súde bola po odrátaní dvadsaťosem dní iba desať dní, a preto bola primeraná.</p> <p>Naproti tomu treba súhlasiť so sťažovateľom 2/ a sťažovateľom 3/, podľa ktorých v ich prípade nebola dĺžka konania na krajskom súde v trvaní jeden mesiac a osem dní primeraná, keďže oni na rozdiel od sťažovateľa 1/ odňatie veci krajskému súdu nenavrhovali, a preto o ich sťažnostiach bolo možné rozhodnúť aj bez predloženia spisu najvyššiemu súdu tak, že postupom podľa § 21 ods. 1 Trestného poriadku per analogiam sa mohlo rozhodovanie o ich sťažnostiach vylúčiť zo spoločného konania.</p> <p>Vychádzajúc z uvedených úvah dospel ústavný súd k záveru, že okresný súd porušil čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľov na</p>

urýchlené preskúmanie zákonnosti väzby a krajský súd zasa rovnaké ustanovenia v súvislosti s právom sťažovateľa 2/ a sťažovateľa 3/ na urýchlené preskúmanie zákonnosti väzby. Naproti tomu nedošlo k porušeniu označených práv sťažovateľa 1/ zo strany krajského súdu, a preto v tejto časti ústavný súd sťažnosti nevyhovela.

K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľov na rozhodnutie o zákonnosti väzby v súlade s konaním ustanoveným zákonom a s právom na obhajobu

Právo obvineného na obhajobu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru treba považovať nepochybne aj za súčasť konania o väzbe. Treba ho teda považovať za súčasť procesných práv obvineného aj podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, resp. čl. 17 ústavy. Povinnosťou všeobecných súdov je umožniť obvinenému uplatnenie práva na obhajobu tak, aby sa zachoval jeho reálny obsah a zmysel. Inak by totiž toto právo nebolo možné považovať za reálne, ale iba za teoretické, resp. iluzórne. Výklad príslušných ustanovení dotknutých právnych predpisov musí byť preto taký, aby uplatnenie práva na obhajobu v konaní o väzbe sa obvinenému reálne umožnilo.

Z pohľadu ústavného súdu bolo potrebné predovšetkým konštatovať, že okresný súd 18. októbra 2010 rozhodol uno actu dvoma samostatnými výrokmi, a to jednak o ďalšom trvaní väzby sťažovateľov potom, ako bola na nich podaná obžaloba, ako aj o návrhu sťažovateľov na ich prepustenie z väzby.

Nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že pri súčasnom rozhodovaní o týchto dvoch veciach ide v podstate o posúdenie rovnakých skutkových a právnych okolností, a preto aj závery súdu o tom, či obvinený bude aj naďalej väzobne stíhaný, musia byť v oboch prípadoch totožné. Z pohľadu ústavného súdu sa javí ako otázna správnosť takej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, ktorá presadzuje rozhodovanie o viacerých návrhoch týkajúcich sa ďalšieho trvania väzby tej istej osoby jedným rozhodnutím, avšak samostatnými výrokmi. Napr. v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 6 To 38/97 z 30. júna 1997 sa vyslovuje právny názor, podľa ktorého ak v rámci predbežného prejednaní obžaloby dôjde k súbehu rozhodovania o ďalšom trvaní väzby obvineného s povinnosťou rozhodnúť o žiadosti o prepustenie z väzby, súd neskúma dôvodnosť trvania väzby alebo zmeny dôvodov osobitne, ale dôvody väzby posudzuje na základe všetkých stanovených zákonných podmienok v tom istom konaní. Účelnejšie sa teda zdá také riešenie, aby v prípade súbehu rozhodovania o väzbe sa rozhodlo iba jedným výrokmi. Treba ale zároveň dodať, že takýto postup naráža na rozdielnu úpravu lehoty na podanie sťažnosti pri rozhodovaní o väzbe po podaní obžaloby a pri rozhodovaní o návrhu na prepustenie z väzby.

Podľa názoru ústavného súdu na základe zistených skutočností možno povedať, že okresný súd nepostupoval tak, aby zabezpečil reálny výkon práva na obhajobu sťažovateľom, pričom krajský súd toto pochybenie okresného súdu nenapravil. Je nepochybné, že sťažovatelia sa v rámci procesného úkonu okresného súdu 18. októbra 2010 vyjadrili v tom zmysle, že nechcú byť vypočutí a chcú, aby sa konalo a rozhodlo v ich neprítomnosti. Okresný súd požiadavke sťažovateľov bez ďalšieho vyhovel a dal ich z pojednávacej miestnosti odvieť eskortou. Urobil tak bez toho, aby predtým sťažovateľov poučil, že proti uzneseniu okresného súdu, ktoré bude v rámci úkonu predvídateľne vyhlásené, bude možné podať sťažnosť iba okamžite po vyhlásení uznesenia, ale tiež bez toho, aby ich poučil (na účely prípadnej realizácie práva na obhajobu podaním sťažnosti) o možnosti zúčastniť sa aspoň vyhlásenia uznesenia.

Za daného stavu nemožno akceptovať právny názor krajského súdu, ktorý považoval sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu v bode I za oneskorené podanú. Preto vo vzťahu k bodu I uznesenia okresného súdu došlo zo strany krajského súdu k porušeniu čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom sťažovateľov na zákonné a preskúmateľné väzobné rozhodnutie

Skutočnosť, že tu boli dôvody väzby po celú dobu jej trvania, sama osebe nestačí pre záver, že obvinený bol súdený v primeranej lehote, ak väzba trvala neprimerane dlho. Primeranosť lehoty sa tu posudzuje podľa rovnakých kritérií, ako primeranosť lehoty konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. podľa povahy vecí, správania strán a správania orgánu štátu. Primeranosť lehoty sa potom posudzuje prísnejšie, ako v prípade čl. 6 ods. 1 dohovoru a vyžaduje sa, aby vnútroštátne orgány postupovali vo väzobných veciach s

	<p>„osobitným urýchlením“ (Tomasi c. Francúzsko z 27. augusta 1992, Abdoella c. Holandsko z 25. novembra 1992). Napr. vo veci Toth c. Rakúsko sa zistilo, že uvádzané dôvody väzby existovali po celú dobu jej trvania, ale rakúske orgány nepostupovali v konaní s dostatočným urýchlením, keďže v jej priebehu boli dlhšie trvajúce obdobia nečinnosti vyšetrujúceho sudcu (Toth c. Rakúsko z 12. decembra 1991).</p> <p>Ak ide o taký argument strany, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko).</p> <p>Medzi účastníkmi konania je nepochybné, že krajský súd nijako nereagoval v odôvodnení uznesenia vo vzťahu k jeho bodu II na niektoré argumenty sťažovateľov uvádzané v návrhoch na prepustenie z väzby a v sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu. Podľa krajského súdu bolo totiž postačujúce ustálenie, že dôvody väzby trvajú.</p> <p>Proti ďalšiemu trvaniu väzby uplatnili sťažovatelia celý rad argumentov, z ktorých sa javí ako najzávažnejší ten, podľa ktorého od vzatia do väzby až do podania obžaloby mal byť vykonaný iba jeden procesný úkon, čo by znamenalo, že sa v trestnej veci sťažovateľov nekonalo s osobitnou starostlivosťou a urýchlením. Pokiaľ by bolo toto tvrdenie pravdivé, mohlo by to prípadne postačovať pre záver o nedôvodnosti ďalšieho trvania väzby, čo by vo svojich dôsledkoch znamenalo prepustenie sťažovateľov.</p> <p>Krajský súd tým, že sa nezaoberal takým argumentom sťažovateľov, ktorý bol pre jeho verdikt v súvislosti s bodom II uznesenia okresného súdu rozhodujúci, porušil čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd zrušil uznesenie krajského súdu o zamietnutí sťažnosti podanej sťažovateľmi no nemohol zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, keďže možnosť ďalej preskúmať dôvodnosť väzby sťažovateľov už nie je daná vzhľadom na to, že ich väzba v predmetnej trestnej veci sa už skončila.</p> <p>Ústavný súd uložil okresnému súdu zaplatiť sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie v sume po 2 000 € pre každého z nich (z dôvodu, že okresný súd konal o žiadostiach sťažovateľov o prepustenie na slobodu po dobu dvoch mesiacov) a krajskému súdu v sume 4 000 € pre sťažovateľa 1 a po 4 500 € pre sťažovateľa 2 a sťažovateľa 3 (konaním krajského súdu bolo zmarené právo sťažovateľov na preskúmanie dôvodnosti trvania ich väzby a v prípade sťažovateľov 2 a 3 konal o ich sťažnosti asi jeden mesiac).</p> <p>Nebolo potrebné meritórne sa zaoberať požiadavkami sťažovateľov na vyslovenie porušenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru v súvislosti s právom byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania a porušenia čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 2 dohovoru v súvislosti s právom byť považovaný za nevinného, dokiaľ vina nebola preukázaná zákonným spôsobom, keďže uznesenie krajského súdu bolo zrušené na základe iných skutočností, pričom ďalšie skúmanie dôvodnosti väzby sťažovateľov už neprichádzalo vôbec do úvahy.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 76/2011</p> <p>Najvyšší súd SR: sp. zn. 6 To 38/97 z 30. júna 1997</p> <p>ESLP:</p> <p>Bezicheri c. Taliansko (sťažnosť č. 11400/85, rozsudok z 25. októbra 1989)</p> <p>Sanchez-Reisse c. Švajčiarsko (sťažnosť č. 9862/82, rozsudok z 21. októbra 1986)</p> <p>De Wilde c. Belgicko (sťažnosť č. 2832/66, rozsudok z 18. júna 1971)</p> <p>Winterwerp c. Holandsko (sťažnosť č. 6301/73, rozsudok z 24. októbra 1979)</p> <p>Tomasi c. Francúzsko (sťažnosť č. 12850/87, rozsudok z 27. augusta 1992)</p> <p>Abdoella c. Holandsko (sťažnosť č. 12728/87, rozsudok z 25. novembra 1992)</p> <p>Toth c. Rakúsko (sťažnosť č. 11894/85, rozsudok z 12. decembra 1991)</p> <p>Ruiz Torija c. Španielsko (sťažnosť č. 18390/91, rozsudok z 9. decembra 1994)</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní

spisová značka	II. ÚS 65/2011
sudca spravodajca	Ivetta Macejková
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	28. júna 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	S'ťažovatelia boli žalobcami v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Od podania žaloby uplynulo ku dňu rozhodovania ústavného súdu viac ako 14 rokov a konanie nebolo zatiaľ právoplatne skončené. Konanie začalo v roku 1996.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, predmetom konania na okresnom súde bolo rozhodovanie o návrhu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov, a teda sa nevymyká bežnej rozhodovacej činnosti. Rozhodovanie v napadnutom konaní môže predstavovať určitý stupeň skutkovej náročnosti súvisiaci s úmrtím viacerých účastníkov konania, avšak doterajší neobyčajne zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej zložitosti prerokovávanej veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania s'ťažovateľov v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil významné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a predovšetkým poukazuje na to, že viac ako 14-ročné trvanie preskúvaného konania je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané a neospravedlniteľné. Obdobia nečinnosti okresného súdu (spolu takmer 7 rokov) bez akýchkoľvek zákonných dôvodov a s prihliadnutím na celkovú dĺžku napadnutého konania treba považovať za zbytočné priet'ahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho hľadiska netolerovateľné. K uvedenej nečinnosti, a teda k priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu okresného súdu.</p> <p>Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov a priznal s'ťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie v sume po 5 000 € každému.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

Spisová značka	II. ÚS 310/2011
sudca spravodajca	Juraj Horváth
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	24. augusta 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	S'ťažovateľka sa žalobou podanou 29. júna 2006 pôvodne Okresnému súdu Trnava domáhala voči svojmu bývalému zamestnávateľovi určenia neplatnosti skončenia

	pracovného pomeru. Konanie začalo 29. júna 2006.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd predovšetkým konštatoval, že predmetom napadnutého občianskoprávneho konania je nárok na vyslovenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, na ktorý bude naväzovať nárok na náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru, t. j. v danom prípade ide o vec, ktorá bude mať v konečnom dôsledku priamy dopad na existenčnú sféru sťažovateľky (jej príjem) a ktorej povaha si preto vyžaduje mimoriadnu starostlivosť a pozornosť všeobecného súdu venovanú efektívnemu a rýchlemu postupu, aby bol naplnený účel súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená.</p> <p>Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na predmet konania, ako aj vzhľadom na procesný vývoj a stav tohto konania, v danom prípade ide o vec tvoriacu štandardnú rozhodovaciu prax prvostupňových súdov a žiadna skutočnosť nesignalizuje, že by išlo o právne či fakticky zložitú konanie.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd počas posudzovanej doby konania okresného súdu nezistil v jej správaní žiadnu takú skutočnosť, ktorú by bolo potrebné pripočítať na jej ťarchu v súvislosti s ústavným súdom zistenými obdobiami nečinnosti okresného súdu</p> <p>3. Ústavný súd zistil celkovú nečinnosť v postupe okresného súdu v celkovom trvaní viac ako 2 roky a 11 mesiacov.</p> <p>Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov a priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 1500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 235/2011
sudca spravodajca	Juraj Horváth
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	24. augusta 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ sa v procesnom postavení žalobcu domáhal od žalovaného zaplataenia odstúpného z titulu ukončenia výhradného obchodného zastúpenia sťažovateľa v prospech žalovaného .</p> <p>Konanie začalo 25. júna 2007.</p>
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na predmet konania, ako aj vzhľadom na procesný vývoj a stav tohto konania, v danom prípade ide o vec tvoriacu štandardnú rozhodovaciu prax prvostupňových súdov v občianskoprávných veciach a žiadna skutočnosť nesignalizuje, že by išlo o právne či fakticky zložitú konanie.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd nezistil v jeho správaní žiadnu takú skutočnosť, ktorú by bolo potrebné pripočítať na jeho ťarchu v súvislosti s ústavným súdom zisteným obdobím nečinnosti okresného súdu.</p> <p>3. Ústavný súd zistil v postupe okresného súdu obdobie nečinnosti v čase od 1. januára 2008, keď bola v danej veci založená vecná a miestna príslušnosť okresného súdu na jej prerokovanie, do 28. júla 2009, keď okresný súd v danej veci nariadil pojednávanie, t. j. okresný súd bol bez akéhokoľvek dôvodu nečinný takmer 1 rok a 7 mesiacov.</p>

	Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 1500 €.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 199/2011
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	24. augusta 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia v procesnom postavení navrhovateľov podali žalobu proti odporcom o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva. Konanie začalo 27.2.2003.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že predmetom konania vedeného okresným súdom je určenie vlastníckeho práva, resp. určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po zomrelých vlastníkoch. Konania tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, preto vec nemožno posúdiť ako právne zložitú. Vzhľadom na vysoký počet žalobcov, ako aj úmrtie viacerých účastníkov konania v jeho doterajšom priebehu, keď musel okresný súd viackrát upravovať okruh účastníkov konania, prihliadať na priebeh dedičských konaní a nadviazať komunikáciu s dedičmi zomrelých účastníkov, konanie vykazuje faktickú zložitost', ktorá má výrazný podiel na jeho doterajšej dĺžke. Na skutkovú zložitost' veci poukázal vo svojom stanovisku k sťažnosti aj vo veci konajúci sudca okresného súdu, ktorú odôvodnil potrebou vykonania rozsiahleho dokazovania (výsluchmi účastníkov a svedkov, ako aj znaleckého dokazovania), keďže predmetom konania je fakticky osem samostatných nárokov uplatnených na samostatnom skutkovom základe, pričom každý z nich si vyžaduje vykonanie samostatného dokazovania.</p> <p>Tieto skutočnosti síce spôsobili určitú faktickú zložitost' veci a z toho vyplývajúci stupeň časovej náročnosti, to však nemôže byť samo osebe v posudzovanej veci akceptované ako dôvod ospravedlňujúci doterajšiu dĺžku napadnutého konania. Navyše, v prípade, ak okresný súd dospel k záveru, že v návrhu na začatie konania sa uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, mohol postupovať v zmysle § 112 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a v záujme hospodárnosti konania niektoré veci vylúčiť na samostatné konanie.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúvanom konaní, ústavný súd konštatuje, že aj sťažovatelia prispeli svojim správaním k doterajšej dĺžke konania, na čo poukázal aj okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti. Na ťarchu sťažovateľov z pohľadu zbytočných prieťahov v napadnutom konaní možno pripísať skutočnosť, že sa osobne nezúčastňovali súdnych pojednávaní.</p> <p>K predĺženiu konania prispela aj tá skutočnosť, že tri pojednávania nariadené boli odročené na návrh účastníkov z dôvodu poskytnutia časového priestoru pre prípadné uzatvorenie mimosúdnej dohody, ku ktorej napokon nedošlo.</p> <p>Je potrebné poukázať aj na nekonzistentný postup sťažovateľa v 12. rade v namietanom konaní, keď opakovane okresnému súdu oznámil, že „odstupuje“ zo súdneho konania z dôvodu svojho zlého zdravotného stavu a následne na výzvu okresného súdu, aby uviedol, či trvá na podanej žalobe, oznámil, že na podanej žalobe trvá a žiada súd, aby vo veci konal.</p> <p>V danom prípade však podiel sťažovateľov na vzniknutých prieťahoch podľa názoru ústavného súdu neospravedlňuje neúmerne dlhé konanie okresného súdu zapríčinené jeho</p>

	<p>nečinnosťou a neefektívnou činnosťou a na ich podiel na vzniknutých prietáhoch ústavný súd prihliadol pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a v tejto súvislosti zistil, že okresný súd spôsobil neúmerne predĺženie konania svojou nečinnosťou, ale aj neefektívnou činnosťou, ako aj nesústredenosťou, keď okresný súd mechanicky síce nariadil súdne pojednávania, ale ich prevažne bez ďalšieho odročoval a vec meritórne neposudzoval.</p> <p>Okresný súd pristúpil k odstraňovaniu nedostatkov návrhu na začatie konania po šesť a pol roku po podaní návrhu a po vykonaní rozsiahleho dokazovania vo veci. Na základe odvolania žalobcov bolo uznesenie okresného súdu o odmietnutí návrhu odvolacím súdom zrušené a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.</p> <p>Krajský súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí navyše konštatoval, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vady konania spočívali v nesprávnom procesnom postupe okresného súdu, ktorý nekonal so všetkými právnymi nástupcami (dedičmi) nebohého žalobcu.</p> <p>Okrem neefektívneho postupu bol teda okresný súd v napadnutom konaní nečinný 21 mesiacov. Predmetná vec sa aj po vyše 8 rokoch stále nachádza na súde prvého stupňa bez jediného meritórneho rozhodnutia.</p> <p>Ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom vo veci konajúceho okresného súdu došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov a priznal sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie v sumách po 1500 €, 1000 € alebo 800 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 272/2011
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	14. septembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ bol povinným v konaní o výkon exekúcie, ktoré sa začalo podaním návrhu oprávnenými dňa 20. októbra 2008. Sťažovateľ podal prostredníctvom súdnej exekútorky námietky proti exekúcii, v ktorých namietal, že nie je povinným z exekučného titulu, pretože z exekučného titulu bol zviazaný jeho nebohý otec a zároveň menovec. Konanie o námietkach začalo 16. apríla 2009.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o námietkach sťažovateľa proti exekúcii, resp. o prípustnosti exekúcie vedenej proti sťažovateľovi. Exekučné konania tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, preto vec nemožno posúdiť ako právne a skutkovo zložitú. Napokon, aj vo veci konajúca zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení k veci uviedla, že nešlo o právne zložitú vec.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietáhom. Uvedené konštatovala vo svojom vyjadrení aj vo veci konajúca zákonná sudkyňa.</p> <p>3. Napokon ústavný súd z hľadiska existencie zbytočných prietáhov hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní a v tejto súvislosti zistil, že okresný súd spôsobil neúmerne predĺženie namietaného konania najmä svojou nečinnosťou, ale aj neefektívnou činnosťou.</p>

	<p>Postup okresného súdu, ktorý opakovane vyzýval oprávnené, aby sa vyjadrili k námietkam sťažovateľa, ústavný súd v zhode s vyjadrením okresného súdu posúdil ako neefektívnu činnosť, keďže nie je povinnosťou, ale právom účastníka konania vyjadriť sa k námietkam povinného. Navyše, samotné predložené listiny, ktoré mal okresný súd k dispozícii, odôvodňovali záver o nepripustnosti nariadenej exekúcie, z čoho vyplýva, že pre rozhodnutie okresného súdu o námietkach vyjadrenie oprávnených nebolo potrebné.</p> <p>Okrem uvedenej neefektívnej činnosti ústavný súd zistil aj nečinnosť okresného súdu v posudzovanom konaní, a to celkom 16 mesiacov, t. j. vyše roka nevykonal žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako údajný povinný v posudzovanej veci počas súdneho konania nachádza.</p> <p>Okresný súd o námietkach proti exekúcii rozhodol až 29. apríla 2011, teda po viac ako 2 rokoch, hoci podľa § 50 ods. 2 Exekučného poriadku súd o námietkach proti exekúcii rozhodne najneskôr do 60 dní od ich doručenia.</p> <p>Vychádzajúc z uvedených zistení o nečinnosti okresného súdu a jeho neefektívnom postupe v namietanom konaní ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v tomto konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 2000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 167/2011
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	14. septembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia ako poškodení tichí spoločníci spoločnosti N. podali žalobu o náhradu škody. Konanie začalo 12. mája 2005.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od zložitosti veci. Napokon ani podpredsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitost' predmetnej veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúvanom konaní, ústavný súd zistil, že na celkovej dĺžke konania mali určitý svoj podiel aj sťažovatelia, napr. tým, že sa na okresný súd obrátili s návrhom na začatie konania, ktorý mal z právneho hľadiska nedostatky (o ktorých svedčí aj skutočnosť, že svoj žalobný návrh museli opakovane upresňovať), pričom kvôli odstraňovaniu týchto nedostatkov nemohol okresný súd vždy plynulo postupovať. Okrem uvedeného sťažovateľa neboli vždy s okresným súdom súčinnosťou, keď na výzvu súdu na zaujatie stanoviska k vyjadreniu odporcu v I. rade, zareagovali až po ôsmich mesiacoch. Podľa názoru ústavného súdu však táto skutočnosť neospravedlňuje neúmerne dlhé, už takmer šesť rokov trvajúce konanie okresného súdu. Na uvedené negatívne správanie sťažovateľov však ústavný súd nemohol neprihliadnuť pri úvahe o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a predovšetkým poukázal na to, že takmer 6-ročné trvanie preskúvaného konania je už samo osebe najmä vzhľadom na povahu veci bezpochyby neprimerané.</p> <p>Ústavný súd ďalej konštatoval, že okresný súd bol v danej veci bez akýchkoľvek dôvodov nečinný v trvaní štyroch rokov. Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ospravedlniteľná, pretože súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia v predmetnej veci počas súdneho</p>

	konania nachádzali. Z uvedených dôvodov ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a priznal sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € každému.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

Spracovala : Mgr. Martina Buchová

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.